

El Taipy – Bolivia; 2008

Feria educativa: een educatieve markt voor scholen in Noord Potosí, Bolivia

In Boliviaanse samenleving bestaan verschillende werelden naast elkaar: een moderne, westerse en een niet-moderne, niet-westerse. Zesendertig etnische groepen vormen samen het niet-westerse deel. Dat zijn de Quechua en Aymara gemeenschappen uit de hooglanden, en o.a. de Guaraní, Moxeño, Chiquitano in de laaglandgebieden. Deze volken hebben een eigen cultuur, die radicaal anders is dan onze westerse cultuur: de visie op de wereld, religie, normen en waarden, kennis en gebruiken zijn op een wezenlijk andere leest geschoeid.

Hoewel inheemse volken een meerderheid vormen onder de Bolivianen, is de westerse cultuur nog altijd dominant. Inheemse culturen worden als primitief gezien. Ze zijn 'onzichtbaar' en krijgen geen enkele erkenning. De gedachte is dat zij zich moeten ontwikkelen naar westerse maatstaven.

Het onderwijs speelt een belangrijke rol bij het in stand houden van deze perceptie. De inhoud van de lessen en de lesmaterialen zijn gebaseerd op de westerse kennis en cultuur. Aymara kinderen van boerenfamilies in de hooglanden zien en horen op school vooral over modern geklede kinderen die in de stad wonen, grootschalige gemechaniseerde landbouwbedrijven, westerse eetgewoonten (de MacDonald) enzovoorts. Ook de leerkrachten zijn vaak uit de stad afkomstig en zijn een westers leefpatroon gewend. Het gevolg is dat de kinderen zelf ook vaak gaan denken dat hun manier van leven inferieur is, weinig gevoel van eigenwaarde ontwikkelen en onzeker worden over hun identiteit.

Dat dit een groot probleem is, wordt onderkend. De huidige regering heeft een structurele hervorming van het onderwijs op de agenda gezet, onder de titel "dekolonisatie van het Boliviaanse onderwijs".

Op kleine schaal zijn particuliere organisaties hier al mee bezig. Eén van die organisaties is El Taipy in Bolivia. Zij werken met Quechua en Aymara gemeenschappen in het hoogland aan nieuwe vormen van onderwijs. In de lessen worden de eigen leefomgeving, gebruiken en landbouwpraktijken als uitgangspunt genomen, zodat de kennisontwikkeling van de kinderen aansluit bij wat ze al weten uit het dagelijkse leven.

In het schooljaar 2008 hebben zij met zeven Aymara gemeenschappen gewerkt in Noord Potosí, één van de armste gebieden in de Boliviaanse Andes. Dat waren Pocosuco, Añahuani, Yambata, Tambo K'asa, Julo Carasi en Toro Toro. Met de kinderen en hun leerkrachten zijn de verschillende elementen uit hun omgeving in beeld gebracht en behandeld: de grond, waterbronnen, de verschillende planten en dieren die er voorkomen, landbouwtechnieken en de ontwikkeling van gewassen. Het Duitse Terre des Hommes heeft dit project gefinancierd.

Met steun van de SHI kon een gezamenlijke afsluiting van het schooljaar worden gehouden in Toro Toro. Omdat de afstanden groot en de wegen slecht zijn, gebeurt het maar zelden dat de scholen ervaringen kunnen uitwisselen. Het was voor velen een urenlange reis, en ze waren dan ook drie dagen van huis.

Vijfenvertig kinderen en eenzelfde aantal leerkrachten bouwden de 'Educatieve Markt' op, waar zij in kraampjes lieten zien wat ze het afgelopen jaar hadden geleerd. Dat was rijk geïllustreerd met posters, maquettes, werktuigen, streekgerechten en weefgoed. De kinderen zelf gaven de toelichting.

De burgemeester opende het evenement, en ook de directeur van het district en vertegenwoordigers van andere overheidsinstanties waren aanwezig. En dan waren er nog de meegereisde ouders en bezoekers uit de dorpen San Pedro de Buenavista en Acacio. Muzikale omlijsting zorgde voor een feestelijk tintje.

Deze uitwisseling van ervaringen, in aanwezigheid van hoogwaardigheidsbekleders, versterkte het gevoel van collectieve eigenwaarde en formele erkenning. Voor de leerkrachten is het een stimulans om de lesmethoden ook in de toekomst te blijven toepassen. De foto's geven u een indruk van de vrolijke en kleurrijke dag.